

Beslisnota voor de Gemeenteraad

Onderwerp: Vaststellen raadsversie Strategisch kompas Wijchen2035 'De kracht van Wijchen'

Voorgesteld besluit

de Gemeenteraad besluit:

1. Deze raadsversie van het Strategisch kompas Wijchen2035 vast te stellen;
2. De voorgestelde scenario's die de komende jaren richting, sturing en focus geven aan het beleid en inzet op de diverse thema's vast te stellen:
 - a. Speerpunt 1: Voldoende woningen voor inwoners in elke levensfase;
 - Scenario B: Groeiscenario met streven naar +/- 45.000 tot 50.000 inwoners.
 - b. Speerpunt 2: Aantrekkelijke groene wijken en kernen, met goede voorzieningen en goede bereikbaarheid;
 - Scenario A: We investeren gefaseerd in alle kernen met een integrale aanpak op een gezonde, groene, klimaatbestendige en waterrobuuste leefomgeving.
 - c. Speerpunt 3: Iedereen aan het werk. Bij het vestigen van bedrijven geldt kwaliteit boven kwantiteit;
 - Scenario A: Beperkte uitbreiding van de bedrijventerreinen en vooral inzetten op revitalisering van bestaande bedrijventerreinen.
 - d. Speerpunt 4: Een sterke, gezonde, sociale samenleving, met oog voor mentale en fysieke gezondheid, preventie, maatwerk en zorg dichtbij huis;
 - Scenario B: We investeren gefaseerd in alle kernen en wijken.
 - e. Speerpunt 5: Energieneutrale en fossielvrije toekomst;
 - Scenario A: We zetten bestaande actieve koers voort.
 - f. Speerpunt 6: Krachtige samenwerking tussen gemeente(n), inwoners, ondernemers en partners.
 - Scenario A: We kiezen ervoor om voorop te lopen in de dienstverlening.
3. Een uitwerkingsbudget van € 15.000 per jaar beschikbaar te stellen met ingang van 2023. Het budget wordt gedekt als nieuw beleid en wordt afgewogen bij de begroting 2023.

Aanleiding

Voor u ligt de raadsversie van het nieuw Strategisch Kompas: Wijchen2035 'De kracht van Wijchen'. In deze notitie kunt u lezen wat onze visie en koers is naar 2035 toe. Het kompas geeft daarmee de komende jaren sturing en focus aan het beleid en de inzet op de diverse thema's. Zowel binnen de gemeentelijke organisatie als in de samenleving. Dit kompas is tot stand gekomen via een uitgebreid proces en gesprek met de samenleving.

Met dit Strategisch kompas geven we uitvoering aan de motie van de raad. Op 1 december 2020 heeft de gemeenteraad, bij het niet doorgaan van de bestuurlijke fusie met Druten, in een motie gevraagd om de uitkomsten van het draagvlakonderzoek in een nieuw Strategisch kompas te verwerken. Een begeleidingsgroep met vertegenwoordiging uit de raad, het college en de ambtelijke organisatie heeft vervolgens een proces opgesteld om te komen tot een nieuw Strategisch kompas. Deze notitie is de opbrengst

en koersbepaling op basis van de uitkomsten van dit proces. Als de raad instemt met dit kompas dan verschijnt er ook een publieksversie van deze notitie.

Eerdere besluiten

Datum	Korte omschrijving eerder genomen besluit (vermeld zo mogelijk het zaaknummer/documentnummer)
11-01-2022	Vaststellen rode draden notitie (415830)
16-12-2021	Vaststellen basisnotitie en analyse
24-06-2021	Vaststellen plan van aanpak en opdracht tot uitvoering aan het college (61195)
01-12-2020	Feitenboek en rapportage draagvlakonderzoek naar een mogelijke fusie tussen Wijchen en Druten, motie Strategische visie toekomstbestendige gemeente (20 50461) (raad)

Gewenst resultaat

Met het Strategisch Kompas: Wijchen2035 'De kracht van Wijchen' wordt duidelijk wat onze visie en koers naar 2035 toe is. Het kompas geeft daarmee de komende jaren sturing en focus aan het beleid en de inzet op de diverse thema's. Zowel binnen de gemeentelijke organisatie als in de samenleving. Het kompas is tot stand gekomen via een uitgebreid proces en gesprek met de samenleving. Als de raad instemt met dit kompas verschijnt er ook een publieksversie van deze notitie.

De functie van het Strategisch kompas

Het woord 'kompas' zegt het al. Het is een koersdocument. Het geeft de richting weer waaraan we de komende periode werken. Het vormt een toetsingskader voor toekomstig beleid. En het geeft richting aan hoe we in onze samenwerkingsverbanden aan tafel zitten. Het goed formuleren van onze opgaven en hoe we eraan gaan werken, is best lastig geweest. We willen namelijk recht doen aan de input die is gegeven en we willen ervoor zorgen dat het voor mensen herkenbaar is. Aan de andere kant vraagt een Strategisch kompas ook dat we echt loskomen van wat er nu speelt en dat we verder vooruit kijken. Ook hier hebben we op ingezet. Helaas hebben we geen glazen bol die ons precies vertelt wat er gaat gebeuren. Om tot de juiste strategie te komen, moeten we goed omgaan met de samenhang tussen de verschillende opgaven en de tegenstellingen die er soms in zitten. Wat dit precies betekent, wordt concreet als het kompas verder wordt uitgewerkt. Dit vindt later plaats: in verschillende beleidsnotities of uitvoeringsplannen. Daarbij kunnen we ook aansluiten bij de actualiteit op dat moment. Of we de visie en de ambities realiseren, is namelijk afhankelijk van vele factoren in onze omgeving. De planning die in dit Strategisch kompas wordt genoemd, is richtinggevend. We zijn hierin flexibel en passen deze planning en/of uitvoering aan als het nodig is. Als we één ding vanuit het verleden en heden leren, is dat de snelheid van de veranderingen erg snel gaan en nauwelijks te voorspellen zijn. Wij bewegen hierin mee en waar nodig stellen we onze koers, strategie en planning tussentijds bij.

Argumenten

- 1.1 Door deze raadsversie Strategisch Kompas vast te stellen, kunnen we aan de slag met de uitvoering hiervan. Met de voorgestelde scenario's kan de raad zelf het kader en de richting van de uitvoering bepalen op basis van het voorstel van het college.

Deze raadsversie is tot stand gekomen op basis van de opbrengsten van het interactief proces met de samenleving. Met de voorgestelde scenario's kan de raad zelf het kader en de richting van uitvoering bepalen. Op basis van de gemaakte keuzes wordt de raadsversie definitief gemaakt en verschijnt er een publieksversie die breed met de samenleving wordt gedeeld. Daarna kan er gestart worden met de uitvoering ervan.

Tegenargumenten en risico's

- 1.1 Er is een uitgebreid proces met de samenleving doorlopen om input op te halen. In dat kader is het belangrijk dat mensen zich herkennen in het voorstel en dat het voorstel wordt vastgesteld. Het is aan de raad om het uiteindelijk kader hierin vast te stellen.

Het is belangrijk dat het Strategisch kompas wordt vastgesteld en dat we afwijkingen hierin goed motiveren en communiceren zodat inwoners, ondernemers en partners goed geïnformeerd zijn en betrokken blijven bij de uitvoering hiervan. Zoals het Strategisch kompas aangeeft, kunnen we de opgaven alleen in samenwerking met elkaar realiseren.

Verder is het belangrijk om het Strategisch kompas als één geheel te beschouwen en te behandelen. Soms schuurt het in de opgaven waarvoor we staan. Het kompas helpt ons de goede discussies hierover te voeren. Nu en in de toekomst. Als we er nu elementen uit halen dan wordt het geheel wankel.

Financiële gevolgen

Het Strategisch kompas is een visie- en koers document. De concrete uitwerking en financiële vertaling hiervan vindt plaats in de nadere uitwerking in beleidsvoorstellen die hieruit voortvloeien. Daar wordt ook een berekening van de financiële gevolgen gemaakt.

Wel is er een jaarlijks uitwerkingsbudget nodig van € 15.000 per jaar met ingang van 2023. Het budget wordt gedekt als nieuw beleid en wordt afgewogen bij de begroting 2023.

Communicatie

De notitie is openbaar en dus door iedereen te raadplegen. Wij communiceren hier actief over via de bekende gemeentelijke kanalen, via een filmpje op social media en via de nieuwsbrief die de deelnemers uit het interactief proces ontvangen.

Als de raad instemt dan wordt de raadsversie van het Strategisch kompas definitief gemaakt en dan wordt er een publieksversie opgesteld in de vorm van een tijdschrift en een filmpje. Deze publieksversie wordt met een communicatiecampagne breed in de samenleving gedeeld.

De komende jaren blijven we regelmatig communiceren over de koers en genoemde acties in het Strategisch kompas. Dit doen we o.a. via reguliere communicatie-uitingen en kanalen en door het versturen van een nieuwsbrief onder de deelnemers. Ook communiceren we 1x per jaar een stand van zaken in de uitvoering van het strategisch kompas via de nieuwsbrief en bijvoorbeeld een pagina in de Wegwijz.

Participatie

Dit Strategisch kompas is tot stand gekomen dankzij de vele input van inwoners, ondernemers en partners. In de bijgevoegde notitie kunt u in het eerste hoofdstuk lezen wat er allemaal is georganiseerd. In de bijlagenbron kunt u vervolgens de belangrijkste

uitkomsten van het interactief proces met inwoners, ondernemers en partners terug lezen.

Het concept van dit Strategisch kompas is ook ter feedback voorgelegd aan de buurgemeenten en de provincie. Gemeente Heumen, Beuningen, Druten en de provincie hebben alvast van deze gelegenheid gebruik gemaakt. Zij hebben positief gereageerd op de conceptversie. Zowel op het doorlopen proces als het eindproduct. Zij herkennen de opgaven en waarderen de uitgestoken hand van de gemeente Wijchen. Ook het onderdeel 'krachtige partner in de regio' en 'bestuurlijke samenwerking' in hoofdstuk 6 is goed ontvangen.

Onder het kopje communicatie staat beschreven hoe we de opbrengst en uitkomst in het Strategisch kompas gaan communiceren. Daarbij nodigen we onze inwoners, ondernemers, partners van harte uit om mee te helpen om de opgaven te realiseren waarvoor we samen staan én contact met ons op te nemen als zij ideeën hierin hebben.

Uitvoering of Vervolgstappen

In de notitie is per speerpunt een onderscheid gemaakt in twee scenario's zodat de raad een keuze hierin kan maken. Per speerpunt is aangegeven welk scenario we voorstellen. Op basis van de keuze van de raad wordt het Strategisch kompas definitief gemaakt.

Een korte samenvatting van de verschillende speerpunten, scenario's en het voorstel van het college hierin:

	Speerpunt	Scenario	Voorstel
1.	Voldoende woningen voor inwoners in elke levensfase;	A. Behouden koers met streven naar +/- 40.000 inwoners. Dit betekent dat Wijchen verder vergrijst en dat jongeren en inwoners de gemeente mogelijk gaan verlaten in verband met het ontbreken van passende huisvesting. Wel betekent dit minder ruimteclaim. B. Groeiscenario met streven naar +/- 45.000 tot 50.000 inwoners. Dit betekent dat er gebouwd kan worden waarbij de focus ligt op passende huisvesting voor de huidige inwoners en mogelijkheden voor jonge mensen om in de gemeente Wijchen te (blijven) wonen.	Wij stellen scenario B voor, waarbij we de komende periode de strategie verder uitwerken, aansluitend op de verstedelijkingsstrategie in de Groene Metropoolregio.
2	Aantrekkelijke groene wijken en kernen, met goede voorzieningen en goede bereikbaarheid;	A. We investeren gefaseerd in alle kernen met een integrale aanpak op een gezonde, groene, klimaatbestendige en waterrobuuste leefomgeving. Hiermee geven we een impuls aan heel Wijchen. B. We richten ons op de meer kwetsbare wijken en	Wij stellen scenario A voor, waarbij we de komende periode de strategie verder uitwerken.

		risicoplekken in relatie tot klimaatbestendig en waterrobuust. Daar gaan we aan de slag met een gezonde, groene, klimaatbestendige en waterrobuuste leefomgeving. Hiermee geven we een impuls aan bepaalde wijken.	
3	Iedereen aan het werk. Bij het vestigen van bedrijven geldt kwaliteit boven kwantiteit;	A. Beperkte uitbreiding van de bedrijventerreinen en vooral inzetten op revitalisering van bestaande bedrijventerreinen. Dit betekent dat we ons vooral richten op de groei van gevestigde bedrijven. Interessante nieuwe bedrijven proberen we binnen te halen als ze toegevoegde waarde bieden voor Wijchen; B. Grotere uitbreiding van de bedrijventerreinen. Dit betekent dat Wijchen zich intensiever richt op regionale behoeften en (inter-)nationale bedrijven.	Wij stellen scenario A voor, waarbij we de komende periode de strategie verder uitwerken aansluitend op de verstedelijkingsstrategie in de Groene Metro Poolregio.
4	Een sterke, gezonde, sociale samenleving, met oog voor mentale en fysieke gezondheid, preventie, maatwerk en zorg dichtbij huis;	A. We investeren vooral in kwetsbare inwoners en/of kwetsbare wijken. Dit betekent dat we gericht investeren en dat de beschreven onderdelen niet Wijchen-breed gerealiseerd worden; B. We investeren gefaseerd in alle kernen en wijken. Dit betekent dat de beschreven onderdelen in Wijchen breed worden gerealiseerd.	Wij stellen scenario B voor, waarbij we de komende periode de strategie verder uitwerken.
5	Energieneutrale en fossielvrije toekomst;	A. We zetten bestaande actieve koers voort. Dit betekent dat we het landelijk beleid en tempo volgen en haalbare initiatieven/projecten ondersteunen. We vervullen een pro- actieve, aanjagende rol waar het nodig is om kansen te pakken en nieuwe initiatieven en ontwikkelingen van de grond te krijgen;	Wij stellen scenario A voor waarbij we de exacte ambitie en stappen in de Lokale Energie Strategie en uitvoeringsagenda verder uitwerken.

		B. We kiezen voor een extra stap erbij. Dit betekent dat we ervoor kiezen om meer te doen dan het landelijk beleid en tempo en de bestaande koers.	
6	Krachtige samenwerking tussen gemeente(n), inwoners, ondernemers en partners.	A. We kiezen ervoor om voorop te lopen in de dienstverlening. Dit betekent dat we nog meer inzetten op onze dienstverlening dan we tot nu toe deden. En dat we bereid zijn om hierin extra te investeren, bovenop de 'basis op orde'. B. We kiezen ervoor om te doen wat nodig is. Dit betekent dat we voor wat betreft dienstverlening de basis op orde hebben, maar niet voorop lopen in de dienstverlening.	Wij stellen scenario A voor, waarbij we de verschillende stappen in het vervolg, zoals onze inzet op participatie en doorontwikkeling en uitbesteding van onze dienstverlening, in een aparte kadernotitie en het vervolg op de Agenda Dienstverlening verder uit werken.

Geheimhouding:
Niet van toepassing.